

Jõhvis

.....2021 nr 00

Jõhvi valla põhimääruse muutmine

Määrus antakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 punkti 9 alusel.

§ 1. Jõhvi valla põhimääruse muutmine

Jõhvi Vallavolikogu 17. septembri 2015 määruses nr 61 "Jõhvi valla põhimäärus" tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 13 lisatakse lõige 1¹:

„(1¹) Eestseisuse koosolekud toimuvad kaks nädalat ette volikogu istungi toimumist. Kui volikogu istungi päevakorras on ainult volikogu organisatsioonilised küsimused, siis võib eestseisuse läbi viia vähemalt neli päeva enne volikogu istungi toimumist.“

2) paragrahvi 18 lisatakse lõige 4:

„(4) Volikogu liikmel on õigus osaleda volikogu istungil digikeskkonnas. Volikogu liige peab selleks avaldama soovi volikogu kantseleile vähemalt 3 päeva enne istungi toimumist ja volikogu kantselei korraldab selle võimaluse.“

3) paragrahvi 23 lisatakse lõige 2¹:

„(2¹) Enne eelnõu saatmist teisele lugemisele toimub eelnõu sisuline arutelu.“

4) paragrahvi 23 lõige 6 sõnastatakse:

„(6) Eelnõu esitaja võib eelnõu tagasi võtta arutelu igas staadiumis. Eelnõud ei saa tagasi võtta, kui ta on pandud lõplikule hääletamisele. Mitme isiku poolt esitatud eelnõu saab tagasi võtta ainult siis, kui eelnõu tagasivõtmise poolt on kõik eelnõu esitajad. Umbusaldamisega seotud eelnõusid ei saa tagasi võtta.“

5) paragrahvi 23 lisatakse lõige 8¹:

„(8¹) Kui eelnõu ettekandja või tema asendaja puudub, siis jääb eelnõu istungil arutamata ja pannakse järgmise istungi päevakorda. Kui ka teisel istungil eelnõu esitaja või tema asendaja puudub, siis eelnõud istungil ei arutata ja järgmise istungi päevakorda seda eelnõud ei panda.“

6) paragrahvi 23 lg 17 sõnastatakse:

„(17) Hääletamine on volikogus avalik, välja arvatud isikuvalimised. Esindajate määramine ja nimetamine toimub avalikul hääletusel. Hääletamisele pandavates küsimustes loetakse hääled täielikult järgmises järjekorras: poolthääled, vastuhääled, erapooletud;“

7) lisatakse paragrahv 23¹:

„§ 23¹. Umbusalduse avaldamine

(1) Umbusalduse avaldamine volikogu esimehele, volikogu aseesimehele, vallavalitsusele, vallavanemale, vallavalitsuse liikmele, volikogu komisjoni esimehele, volikogu komisjoni aseesimehele või revisjonikomisjoni liikmele algatatakse, kui seda nõuab vähemalt üks neljandik volikogu koosseisust.

(2) Umbusalduse algatamine toimub volikogu istungil. Umbusaldus algatatakse enne päevakorrapunktide arutelu juurde asumist. Umbusalduse avaldamise algatamine vormistatakse kirjalikult. Dokumendile kirjutavad alla kõik algatajad.

(3) Umbusalduse algatajate esindaja esineb ettekandega ja annab umbusaldusavalduse koos volikogu õigusakti eelnõuga istungi juhatajale üle.

(4) Umbusalduse avaldamise küsimus lülitatakse volikogu järgmise istungi päevakorda. Umbusalduse avaldamise eelnõu ei saa menetlusest tagasi võtta ega päevakorrast välja arvata. Juhul kui umbusalduse avaldamine on istungi päevakorra projektis ainuke küsimus, loetakse päevakord kinnitatuks ilma hääletamata.

(5) Umbusalduse avaldamise eelnõu arutamine algab eelnõu algatajate esindaja ettekandega.

(6) Isikul, kelle suhtes on umbusalduse avaldamine algatatud, või vallavalitsuse esindajal, kui umbusalduse avaldamine on algatatud vallavalitsuse suhtes, on õigus sõna võtta vastuväidete esitamiseks. Volikogu liige võib esitada nii ettekande pidajale kui ka sõnavõtjale kuni 2 küsimust.

(7) Ettekande pidajal ja sõnavõtjal on õigus lõppsõnale.

(8) Pärast lõppsõna ärakuulamist paneb istungi juhataja umbusalduse avaldamise otsuse eelnõu hääletusele. Otsus tehakse avalikul hääletusel volikogu koosseisu häälteenamusega. Umbusalduse avaldamine vormistatakse vallavolikogu otsusega.

(9) Umbusalduse avaldamine vabastab volikogu esimehe või aseesimehe tema kohustustest ja ametist või volikogu komisjoni esimehe, komisjoni aseesimehe või revisjonikomisjoni liikme tema kohustustest. Volikogu esimehele umbusalduse avaldamise korral täidab volikogu esimehe ülesandeid kuni uue esimehe valimiseni volikogu aseesimees (või volikogu määratud üks aseesimeestest) või tema puudumisel volikogu vanim liige.

(10) Umbusalduse avaldamine vabastab vallavanema või vallavalitsuse liikme tema kohustustest ja ametist. Vallavanemale umbusalduse avaldamise korral valib volikogu samal istungil uue vallavanema või määrab ühe vallavalitsuse liikmetest vallavanema asendajaks kuni uue vallavanema valimiseni.

(11) Vallavalitsusele umbusalduse avaldamise korral täidab vallavalitsus oma ülesandeid edasi ja vallavalitsuse volitused kehtivad kuni uue vallavalitsuse kinnitamiseni. Vallavalitsuse volituste lõppemine seoses umbusalduse avaldamisega toob kaasa kõigi vallavalitsuse liikmete vabastamise vallavalitsuse liikme kohustustest ning palgaliste vallavalitsuse liikmete ametist vabastamise.

(12) Kui volikogu avaldab umbusaldust mõnele vallavalitsuse liikmele ning vähemalt pool vallavalitsuse koosseisust (sh vallavanem) jäävad alles, jätkab vallavalitsus oma tegevust ning vabad kohad täidetakse kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega sätestatud alusel ja korras või muudetakse sätestatud korras vallavalitsuse liikmete arvu ja vallavalitsuse struktuuri.

(13) Kui vallavalitsuse liikmetele avaldatud umbusalduse tagajärjel ei jää ametisse vähemalt pool vallavalitsuse koosseisust, ei ole vallavalitsus otsustusvõimeline kuni vajaliku arvu uute vallavalitsuse liikmete kinnitamiseni ja palgaliste vallavalitsuse liikmete ametisse nimetamiseni.

(14) Umbusalduse avaldamine on aluseks vallavanema või palgalise vallavalitsuse liikme ametikohalt vabastamisele volikogu usalduse kaotamise tõttu ning vallavalitsuse liikmete volituste lõppemisele.“

8) paragrahv 27 lõige 1 sõnastatakse:

„(1) Vallavanemaks, kes on ühtlasi ka vallasisese Jõhvi linna linnapea, võib volikogu valida vähemalt 21-aastase teovõimelise Eesti Vabariigi kodaniku, kes oma hariduse, töökogemuste, keeleoskuse ja tervisliku seisundi poolest on suuteline täitma vallavanema ametikohustusi ning kellel on volikogu usaldus. Vallavanemal ja vallavalitsuse liikmel peab olema magistrikraad või magistrikraadiga võrdsustatud haridus.“

9) paragrahvi 32 lisatakse punkt 5¹:

„5¹) Volikogu liikme nimetamise aluseks punktis 5 nimetatud nõukogu või juhatuse liikmeks on volikogu otsus, millega volikogu annab nõusoleku volikogu liikme nõukogu või juhatuse liikmeks nimetamiseks.“

10) lisatakse paragrahv 34¹:

„§ 34¹ Valitsuse istungi korraldamine digikeskkonnas

(1) Vajaduse ilmnemisel võib vallavanem välja kuulutada valitsuse istungi toimumise digikeskkonnas.

(2) Digikeskkonnas korraldatava istungi (edaspidi digiistung) kutse annab vallasekretär lisaks tavapärasele informatsioonile teada digitaalse keskkonna, istungi toimumisega soetud tehnilised üksikasjad ja juhendid.

(3) Kasutatav digitaalne keskkond peab võimaldama videopildi, heli, teksti ning digitaalsete dokumentide edastamist üheaegselt.

(4) Digiistung peetakse samas korras tavalise istungiga.

(5) Digiistung algab istungil osalejate tuvastamisega. Istungil osalejad kantakse istungi protokoll, mille allkirjastavad vallavanem ja vallasekretär digitaalselt.

(6) Juhul, kui istungil osaleja logib istungile sisse hiljem, annab ta häälega märku oma sisselogimisest "Ees- ja perekonnanimi", "Liitus istungiga". Teate võib edastada ka istungi digikeskkonna sõnumiliidese kaudu. Isik lisatakse protokoll.

(7) Juhul, kui istungil osaleja lahkub istungilt ehk logib ennast istungi keskkonnast välja enne istungi lõppu, siis annab ta sellest häälega märku "Ees- ja perekonnanimi", "Lahkus istungilt". Teate võib edastada ka istungi digikeskkonna sõnumiliidese kaudu. Juhul, kui saabumise või lahkumise teade antakse edasi sõnumiliidese kaudu, annab vallasekretär teate edasi ka häälega. Protokoll tehakse mäрге liikme saabumise või lahkumise kohta. Protokoll tehakse mäрге liikme lahkumise kohta ka juhul, kui tema ühendus katkeb ja ta seda istungi jooksul ei taasta.

(8) Juhul, kui istungil osaleja ühendus katkeb, ta taastab ühenduse ja liitub uuesti istungiga, uuesti tuvastamist ei toimu. Juhul, kui ühendus katkeb ettekande ajal, siis taastab vallavanem tema ettekande. Juhul, kui ettekande helikvaliteet ei ole hea, võib vallavanem paluda trükkida ettekande istungi digikeskkonna sõnumiliidesele. Juhul, kui ühendus katkeb hääletamise ajal, võimaldab vallavanem valitsuse liikmel hääletada peale ühenduse taastamist. Juhul, kui istung on vahepeal järgmise päevakorrapunkti juurde edasi liikunud, katkestatakse niikauaks päevakorrapunkti menetlemine. Juhul, kui katkeb vallavanema ühendus, peatatakse istung kuni vallavanema ühenduse taastumiseni ja vastav mäрге tehakse istungi protokoll.

(9) Hääletamine toimub digiistungil suuliselt. Vallavanem kuulutab välja hääletuse ja küsib ükshaaval istungil osalevate valitsuse liikmete käest nende hääletuse tulemust. Valitsuse liige vastab "poolt", "vastu" või "erapooletu".

(10) Juhul, kui üldine internetiühenduse kvaliteet ei võimalda istungit pidada, katkestab vallavanem istungi ja istungit jätkatakse järgmisel päeval. Vallavanem annab teada istungi jätkamise kellaaja. Istungi jätkamisel järgmisel päeval toimub tuvastamine samal viisil, kui istungi alustamisel.

(11) Valitsuse istungil vastu võetud määrused ja korraldused digiallkirjastavad vallavanem ja vallasekretär istungi toimumise päeval. Istungi protokoll vormistatakse üldises korras.

11) paragrahvi 36 lisatake punkt 4¹:

„4¹) Volikogu liikme vallavalitsuse komisjoni liikmeks kinnitamise aluseks on volikogu otsus, millega volikogu annab nõusoleku volikogu liikme vallavalitsuse komisjoni liikmeks kinnitamiseks.“

12) paragrahv 50 lõige 2 sõnastatakse:

„(2) Kõikidele volikogu õigusaktide eelnõudele (välja arvatud organisatsioonilised küsimused), mis pole esitatud valitsuse poolt, annab valitsus seisukoha kirjalikult volikogu kantseleisse hiljemalt kolme tööpäeva jooksul ja esitab suuliselt volikogu istungil. Vallavalitsus võib arvamuse esitamisest loobuda, teatades loobumisest ühe tööpäeva jooksul.“

13) paragrahvi 50 lisatakse lõige 2¹:

„(2¹) Volikogu organisatsioonilised küsimused on:

- 1) volikogu esimehe, aseesimehe või aseesimeeste valimine, umbusalduse avaldamine;
- 2) komisjonide moodustamised (alatised, ajutised), nende pädevus, liikmete kinnitamisest ja väljaarvamine, komisjonide esimeeste ja aseesimeeste valimine ning umbusaldamine, revisjonikomisjoni liikmete valimine ja umbusalduse avaldamine, jms;
- 3) vallavanema valimine, vallavalitsuse moodustamine, umbusalduse avaldamine, vallavanema ja vallavalitsuse liikmete vabastamine, jms;
- 4) esindajate nimetamine, valijameeste valimine, rahvakohtunikukandidaatide valimine, vallavanemale ja valitsuse liikmetele preemia ja hüvitiste maksmine ning neile makstava töötasu määramine ning kahjunõuete esitamine jms;
- 5) Vabariigi Presidendi valimiskogusse volikogu esindaja või esindajate valimine;
- 6) volikogu komisjonidele ülesannete andmine;
- 7) vallavalitsusele eelnõu koostamiseks ülesande andmine.“

§ 2. Määruse jõustumine

(1) Määrus jõustub üldises korras.

(2) Määruse § 1 punkti 8 haridusnõuet kohaldatakse alates 2021. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimise järgselt valitava vallavanema ja nimetatavate valitsuse liikmete suhtes.

Niina Neglason
Volikogu esimees

Seletuskiri:

1) Praegu toimub volikogu eestseisus seitse päeva enne volikogu istungit. Eestseisusel suunab volikogu esimees järgmise volikogu istungi päevakord võetud eelnõud volikogude komisjonidesse. Volikogu komisjonid praegu toimuvad esmaspäevast komapäevani. Komisjonide ettepanekud ja arvamused jõuavad volikogu kantseleisse üldjuhul volikogu istungi toimumise päeval.

KOKS § 43 lõike 3 kohaselt Volikogu kokkukutsumisel tuleb kutses ära näidata arutusele tulevad küsimused ja kutse peab olema volikogu liikmetele teatavaks tehtud vähemalt neli päeva enne volikogu istungit. Kutsega koos tehakse volikogu liikmetele kättesaadavaks istungi materjalid.

Järelikult peavad volikogu liikmetele olema kättesaadavad vähemalt neli päeva enne volikogu toimumist kõik istungi materjalid.

Tänase praktika kohaselt ei ole kättesaadavad vähemalt neli päeva enne volikogu toimumist osa istungi materjale (komisjonide seisukohad ja ettepanekud). Järelikult on tegemist kehtivate õigusnormide rikkumisega volikogu materjalide kätte toimetamisel volikogu liikmetele.

Volikogu liikmete põhitöö tegemise koht ei ole vallavolikogu. Seetõttu pole volikogu liikmetel üldjuhul komisjonide materjalidega tutvumiseks aega enne kui puhkepäevadel. Ajahädas on vallavalitsus, kes saab komisjoni seisukohad ja ettepanekud kätte tihti volikogu toimumise päeval.

Jõhvi Valla põhimääruse paragrahvi 18 lõige 1 kohaselt Volikogu korralised istungid toimuvad üldjuhul kuu kolmandal neljapäeval, algusega kell 16.00 istungi kutses näidatud ajal, asukohas ja ruumides.

Eesmärgiga lõpetada volikogu liikmetele õiguste rikkumine volikogu istungi päevakorda lülitatud eelnõudega kaasnevate dokumentidega õigeaegsel kättetoimetamisel tuleb eestseisus läbi viija kaks nädalat enne volikogu istungi toimumist. Siis saavad komisjonid toimuda järgmise nädala esmaspäevast reedeni ja reede õhtuks saab volikogu kantselei saata kõikidele volikogu liikmetele komisjonide arvamused ja ettepanekud.

Volikogu komisjoni ettepanekud saab siis reedel ära saata ka vallavalitsusele, kes esitaks teisipäeva lõunaks oma seisukohad volikogu kantseleisse ja kantselei omakord koheselt volikogu liikmetele.

Jõhvi valla põhimääruse § 13 lõike 1 kohaselt Eestseisus on volikogu esimehe juures nõuandev organ volikogu istungi päevakorra projekti ja töökorralduse muudatusettepanekute läbivaatamiseks.

2) Praegu just nagu on lubatud pidada volikogu istungeid digikeskkonnas. Vältimaks võimalikke vaidlusi on mõistlik reguleerida valla põhimääruses Volikogu istungi korraldamine digikeskkonnas.

3) Praeguse praktika kohaselt teisele lugemisele suunavat eelnõud volikogus esimesel lugemisel sisuliselt ei arutata ja teisel lugemisel arutatakse ainult laekunud muudatusettepanekuid. Vältimaks liigsete ja dubleerivate muudatusettepanekute esitamist ja nende menetlemist komisjonides ja hiljem volikogu istungil ongi mõistlik arutada teisele lugemisele saadetavat eelnõud sisuliselt eelnõu esimesel menetlemisel volikogu istungil.

4) Tegemist on olukorra täpsustamise ja vaidluste vältimise parandusettepanekuga.

5) Vältimaks olukordi, kui volikogu liikmed peavad arutama volikogu päevakorras olevat eelnõud ja neil puudub võimalus esitada eelnõu koostajale küsimusi. Sel juhul tuleb volikogu liikmete hääletada osaliselt arusaamatu eelnõu suhtes, kuigi lõplikute selgituste saamise tagajärjel hääletab volikogu liige hoopis erinevalt. Vältimaks eelkirjeldatud olukordi lisatakse vastav käitumise regulatsioon.

6) Praegu kehtiva põhimääruse kohaselt on § 23 lõige 17 kohaselt „Hääletamine on volikogus avalik, välja arvatud isikuvalimised. Hääletamisele pandavates küsimustes loetakse hääled täielikult järgmises järjekorras: poolhääled, vastuhääled, erapooletud.“

Kehtiv redaktsioon tekitab segadust ja vaidlusi esindajate määramise ja nimetamise kohalt. Salajane hääletamine on ka aega nõudev, st kulutab volikogu istungi aega. See tõttu vajab põhimääruse eelmainitud punkt täpsustamist.

7) Volikogus on korduvalt tekkinud probleemid umbusaldusavalduste menetlemisel. Paragrahv reguleerib umbusalduse avaldamist ja menetluslikku korda. Põhimõtted on samased KOKS § 46 sätestatule. Täpsemalt on reguleeritud umbusaldamise korral vallavalitsuse toimimist ja vallavanemale umbusalduse avaldamisel valitsuse jätkamist.

8) Viimased aastad Jõhvi vallas on näidanud, et korraliku kõrghariduse puudumine vallavalitsuse liikmetel takistab valla juhtimist. Madalama haridustasemega isikud ei saa aru kohustustest, vastutusest ega eetilistest normidest. Analoogsed nõuded on ka teistes omavalitsustes.

9) KOKS § 35 lg 3 teine ja kolmas lause, mille kohaselt sihtasutuse, osaiühingu või aktsiaseltsi nõukogu liikmed nimetab, samuti muid asutaja, osaniku või aktsionäri õigusi teostab valla- või linnavalitsus. Kui osaihingul ei ole nõukogu, nimetab valla- või linnavalitsus osaiühingu juhatuse liikmed.

Praeguse praktika kohaselt nimetab vallavalitsus eelmainitud ametikohtadele ka oma volikogu liikmeid ja enamasti neid volikogu liikmeid, kes hääletasid vallavalitsuse liikmete määramise poolt. Siinjuures on oluline märkida, et valitsuse poolt mitte ainult ei määrata volikogu liikmeid ametisse vaid ka määratakse neile suhteliselt kõrged hüvitised ja enamasti ilma vastutuseta. Selline olukord on vähemalt ebaeetiline.

Kas siin pole mitte tegemist korruptsiooni riskidega või võimude lahususe printsüübi rikkumisega, sest sisuliselt asuvad valitsuse poolt ametisse nimetatud volikogu liikmed valitsuse alluvusse kuna sihtasutuse, OÜ, AS, MTÜ asutaja/omaniku funktsiooni täidab vallavalitsus.

Volikogu liiget ei ole vallavalitsusel õiguspärane nimetada valla osalusega sihtasutuse, OÜ, AS, MTÜ juhatuse või nõukogu ega muu juhtivorgani liikmeks vallavalitsuse õigusaktiga. See oleks vastuolus volikogu kui kohaliku omavalitsuse esinduskogu põhiseadusliku staatusega (PS § 156 lõike 1 esimene lause) ja valla- või linnavalitsuse kui kohaliku omavalitsuse täitevorgani seadusjärgse staatuse (KOKS § 4 punkt 2) ja pädevusega (KOKS § 30 lõige 1).

10) Praegu just nagu on lubatud pidada vallavalitsuse istungeid digikeskkonnas. Vältimaks võimalikke vaidlusi on mõistlik reguleerida valla põhimääruses Valitsuse istungi korraldamine digikeskkonnas.

11) Volikogu liiget ei ole õiguspärane kinnitada vallavalitsuse komisjoni liikmeks vallavalitsuse õigusaktiga. See oleks vastuolus volikogu kui kohaliku omavalitsuse esinduskogu põhiseadusliku staatusega (PS § 156 lõike 1 esimene lause) ja valla- või linnavalitsuse kui kohaliku omavalitsuse täitevorgani seadusjärgse staatuse (KOKS § 4 punkt 2) ja pädevusega (KOKS § 30 lõige 1).

12) Kahjuks on viimastel aastatel volikogu esimehed ja aseesimehed asja kiire lahendamise asemel hakanud saatma volikogule esitatud kõiki eelnõusid enne volikogu päevakorda võtmist vallavalitsusele seisukoha saamiseks. Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk ongi vältida eelnõude meneluse venitamist. Vallavalitus ei pea iga kord esitama oma arvamust, seda eriti olukorras, kus tal puuduv arvamus või vallavalitsuse seisukohalt pole tegemist vallavalitsuse pädevusse kuuluvate küsimustega.

Eelnõu koostasid Paul Paas, Artur Seppern, Allan Mänd ja Aivar Surva